

Motion till riksdagen 2008/09:T481

av **Anne Marie Brodén m.fl. (m, fp, c, kd)**

Fordonsbesiktningsmonopolet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att avreglera den svenska fordonsbesiktningsmarknaden.

Motivering

I Sverige genomförs fortfarande den periodiska fordonskontrollen alltid av AB Svensk Bilprovning medan den i de flesta övriga EU-länder erbjuds av parallellt verksamma och konkurrerande företag. För svenska konsumenter och för samhällsekonomin innebär dagens ordning betydande nackdelar. Enligt Konkurrensverket (dnr 833/1998) leder monopolet bland annat till dålig tillgänglighet till besiktningsstationer, begränsade öppettider i storstäderna och långa kötider för tunga och lätta fordon.

Fordonsbesiktningsmonopolet bör därför snarast upphävas och marknaden öppnas för konkurrens.

EG:s direktiv om fordonsbesiktning (96/96 EC) ställer grundläggande krav på hur medlemsländernas fordonsbesiktningsregler skall vara utformade för att garantera fordons- och trafiksäkerheten. Medlemsstaterna har dock stora möjligheter att själva utforma reglerna och systemet för periodisk fordonsbesiktning. Med hjälp av tydliga procedurregler, utbildningskrav och ackrediteringskrav kan fordonskontrollen konkurransutsättas och kvaliteten och dynamiken i branschen förbättras. Våra grannländer Finland och Danmark har avskaffat monopolet för fordonsbesiktning med längre öppettider, kortare köer och bevarad fordonssäkerhet som resultat.

Det övergripande målet för den ekonomiska politiken måste vara att skapa förutsättningar för fler jobb och växande företag. För att skapa fler arbeten och stärka välfärden behöver den fria marknads dynamik utnyttjas i högre grad. Det kräver en tydlig rollfördelning mellan det privata och det offentliga.

Fel! Okänt namn på

Staten bör ge privata företag lika och goda förutsättningar att konkurrera på alla marknader, om inte mycket tunga samhälleliga skäl talar för reglering.

Avregleringen av fordonsbesiktningensmarknaden har länge diskuterats i Sverige och samstämmiga utredningsresultat visar på betydande samhällsekonomiska vinster. Baserat på den omfattande utredningen "Kontroll i konkurrens" (SOU 1992:115) presenterade regeringen en proposition om avreglering av fordonsbesiktningensmonopolet (1993/94:167) som antogs av riksdagen. Ändrade parlamentariska förhållanden innebar dock att beslutet inte genomfördes. Fortfarande 14 år efter att den dåvarande regeringen lade fram förslaget om att avskaffa monolet på fordonsbesiktning köar varje dag svenska bilister i onödan till fordonsbesiktningen.

Den nuvarande regeringen har gett det oberoende företaget McKinsey i uppdrag att utreda de samhällsekonomiska effekterna om monolet avskaffas. Resultatet blev återigen positivt. En avreglering skulle bland annat innebära förbättrad service och tillgänglighet och minskade koldioxidutsläpp eftersom avståndet till besiktningstationerna kommer att minska. McKinsey bedömer att en konkurrensutsättning av marknaden skulle ge cirka 100 nya stationer och 500 arbetstillfällen.

Olika aktörer på den svenska bilbesiktningensmarknaden skulle i fri konkurrens kunna erbjuda säkerhetsfrämjande konditionsbesiktningar och utveckla andra fordonsrelaterade tjänster. Ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt blir resultatet om marknaden mekanismer tillåts fungera och branschen växa.

Idag fungerar dock inte marknaden eftersom AB Svensk Bilprovning åtnjuter skydd av sitt monopol. Konkurrensverket föreslog 1998-11-06 i skrivelse (dnr 833/1998) att marknaden för fordonskontroll i Sverige skulle avregleras genom slopande av nuvarande monopol.

År 2008 är Sverige ett av de sista länderna i Europa som har kvar monolet för fordonsbesiktning. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en proposition om hur AB Svensk Bilprovningens monopol skall upphävas och fordonsbesiktningensmarknaden öppnas för fri etablering för företag som uppfyller för fordonskontroll anpassade ackrediteringskrav.

Stockholm den 3 oktober 2008

Anne Marie Brodén (m)

Anna König Jerlmyr (m)

Jan Ertsborn (fp)

Lars Gustafsson (kd)

Lars Hjälmered (m)

Erik A Eriksson (c)